Her er en artikel, som jeg fandt på FaceBook. Det er derfor ikke en videnskabelig artikel, men stadig god læsning til at du kan gøre dine egne overvejelser i forhold til valg af bid. Nederst i artiklen, har jeg indsat foto af de beskrevne bid som eksempler.

Desværre kommer forfatteren ikke ind på næsebånds påvirkning i kombination med bid, så jeg søger videre efter mere faktuel viden herom.

Anne Grethe Nørgaard

Forståelse af kørebid: Hvad beder vi hesten om at mærke?
Af Jess Buchanan Tanglao | The Virtual Box Seat

Når nogen spørger mig, hvilket bid de bør bruge til deres kørehest, findes der sjældent et brugbart svar uden en samtale først.

Hvad gør hesten? Hvornår sker det? Hvad mærker kusken gennem tømmerne? Hvad er hesten blevet lært, og har nogen vurderet, om biddet ligger behageligt?

Et bid kan hjælpe med at gøre kommunikationen tydeligere. Men at vælge et kræver mere end blot at beslutte, hvor meget "bremsekraft" vi tror, vi har brug for.

Vi er nødt til at forstå, hvad vi lægger i hestens mund – og hvad der sker, når vi tager i tømmerne.

Start med munden

To heste af samme størrelse kan have meget forskellige munde. Tungens tykkelse, ganens højde, mundens bredde og pladsen mellem kæberne påvirker alt sammen, hvordan et bid passer.

Derfor er et tykkere mundstykke ikke automatisk mildere. Det kan fordele trykket over et større område, men det optager også mere plads. I en mund med begrænset plads kan et kraftigt bid trykke på tungen.

Forskning, der omfattede 554 heste og ponyer, fandt betydelige variationer i mundens dimensioner og påviste problemer med biddets længde, tykkelse og tilpasningen af midterleddet. Den praktiske lektie er enkel: Biddet skal passe til den enkelte mund.

At tælle rynker ved mundvigene kan ikke fortælle os alt, hvad vi har brug for at vide. Bredde, højde, tykkelse, plads ved kinderne og biddets placering under brug fortjener alt sammen opmærksomhed.

Mundstykket og stængerne har forskellige opgaver

Tænk på et bid som to forbundne dele.

Mundstykket påvirker, hvordan trykket fordeles inde i munden. Stængerne (kindstykkerne) påvirker, sammen med tømmens placering, hvordan dette tryk påføres.

Et leddelt mundstykke gør ikke automatisk et bid til et trensebid. Et ægte trensebid virker gennem direkte tømmevirkning, mens et stangbid bruger vægtstangsvirkning. Begge dele kan have et leddelt eller udelt mundstykke.

Ved et stangbid får træk i tømmen biddet til at rotere og sætter kindkæden eller remmen i funktion, hvilket påvirker trykket omkring munden, hagegruben og nakken. Stængernes proportioner og form har betydning side om side med mundstykket.

Derfor udelader man en væsentlig del af historien, hvis man kun identificerer et bid ud fra dets mundstykke.

Hvorfor kørebid har forskellige tømmeindstillinger

Liverpool-biddet er et velkendt eksempel på et justerbart kørestangbid. Dets forskellige tømmepositioner giver kusken mulighed for at ændre biddets virkning.

At flytte tømmerne længere ned under mundstykket øger generelt vægtstangsvirkningen. Det betyder, at et skift af hul eller rille kan ændre, hvad hesten mærker, uden at man overhovedet skifter mundstykke.

Men "ét hul længere nede" er ikke en komplet træningsplan. Før du foretager den ændring, bør du spørge, hvorfor den nuværende reaktion er utilstrækkelig.

Er hesten bange? Læner den sig på biddet? Er den ude af balance? Er den usikker på hjælpen? Holder kusken et konstant træk? Er der noget, der gør ondt eller er ubehageligt?

Andre kørestænger, herunder elbow- og butterfly-designs, har deres egen geometri og balance. Man bør ikke antage, at indstillinger, der ser ens ud, giver en identisk virkning. Forskelle i stængernes design kan påvirke, hvordan biddet tager fat og giver slip.

En tungefrihed er ikke en garanti for komfort

En tungefrihed (port) er den forhøjede del af et mundstykke. Afhængigt af dens bredde, højde og vinkling kan den give plads til tungen og ændre, hvor trykket koncentreres.

"Tungefrihed" betyder dog ikke "trykfri". Når man aflaster én struktur, kan det lægge mere tryk et andet sted. En tilstrækkelig høj tungefrihed kan også ramme ganen, når biddet roterer.

Det nyttige spørgsmål er, om netop den form passer til netop den mund.

Kindkæden er en del af biddet

En kindkæde er en aktiv komponent i systemet.

Dens justering påvirker, hvornår den træder i kraft, og hvor langt mundstykket kan rotere. Den skal ligge fladt, og dens virkning bør vurderes, når der er taget i tømmerne – ikke kun mens hesten står stille med løse tømmer.

At løsne den er ikke i sig selv en pålidelig måde at gøre biddet mildere på. Den bør heller ikke strammes vilkårligt for at skabe en hurtigere reaktion. Få en kyndig person til at vurdere hele opsætningen på hesten.

Lyt til hestens reaktion

Når jeg vurderer et bid, vil jeg se ud over, om hesten stopper.

Kan hesten bevare takten? Dreje uden at gå i forsvar? Reagere på en mindre hjælp? Forblive villig til at søge frem til en følsom kontakt?

Gentagen åbning af munden, urolig tunge, kast med hovedet eller undvigelse af kontakt fortjener at blive undersøgt. Disse adfærdsmønstre identificerer ikke årsagen alene. Se på mundkomfort, udstyr, træning og kuskens hænder som en helhed.

En pludselig ændret reaktion kræver særlig opmærksomhed. Antag ikke, at en hest er blevet ulydig, fordi gårsdagens udstyr ikke længere giver gårsdagens resultat.

Kusken er en del af ligningen

I kørsel rejser vores kommunikation gennem lange tømmer. Vores kropsholdning, koordination og evne til at følge hesten har stor betydning.

En tømmehjælp har brug for en tydelig begyndelse og en passende eftergivenhed. At opretholde kontakt kræver ikke, at man opretholder det samme urokkelige tryk. Når hesten svarer, skal vores hænder anerkende det.

At skifte udstyr kan hjælpe, men det bør ske sideløbende med gennemtænkt instruktion og uddannelse.

Min tilgang er at definere problemet, tjekke komfort og tilpasning og ændre én variabel ad gangen i kontrollerede omgivelser. Det gør det lettere at genkende, om ændringen forbedrer hestens forståelse og måden, den går på.

Det bedste bid til en hest er et, der passer, har en virkning, som kusken forstår, og understøtter en kommunikation, som hesten er blevet lært at svare på.

Det er dér, gennemtænkt valg af bid begynder.

Forklaring og eksempler på bid, der er nævnt i artiklen.

Et **kørebid med elbow-design** (også kendt som et **Military-bid** eller *Military Elbow Driving Bit*) er en specialiseret variant af det klassiske Liverpool-kørebid, hvor sidestængerne er bøjet bagud i en skarp 90-graders vinkel ved mundstykket. Denne "albue"-form forhindrer hesten i at få fat i stængerne med tænder eller læber og sikrer samtidig en meget stabil placering i munden uden risiko for at klemme mundvigene. Rowland Industria... +2

Et **butterfly kørebid** (ofte designet som et stangbid eller med skranker/sider i et butterfly-lignende formsprog) bruges primært til kørsel med hest, hvor det giver kuskene mulighed for at regulere hestens hovedholdning og tryk via tøjlerne. Skovtursrytteren +1

Karakteristika ved et butterfly-kørebid:

- **Design og form:** Biddets sider eller stænger har en karakteristisk butterfly-formet udformning, som hjælper med at fordele trykket og forhindre, at biddet kommer i klemming.
- **Mundstykke:** Fås i forskellige varianter (f.eks. fast eller med let bevægelighed, i rustfrit stål eller med blødere materialer/kernestøtte som fx fra Beris eller Zilco). horze.dk +2
- **Virkning:** Det virker som et stangbid/kørebid (ofte med mulighed for tøjle-differentiering alt efter hul/slot-placering) og kan hjælpe, hvis hesten har tendens til at lægge sig for hårdt på biddet. horze.dk +1